

1700, 1700, 1700
1700, 1700, 1700

3610

~~envelope~~

Inevitable, desenunciado

¡¡RARISIMO!!

Arnaldo Guillen de Broca
PAPILONA

Entre la 4^a y 5ª travesía
fia del Guillen de Broca
viale Vindel - Vicentell
Tarr - VI - pg XXVII.

Interrogationes & doctrine quibus quilibet
p̄fērēt debet interrogare suū cōfītētēm.
Propter h̄c sunt multa vtilia pro p̄fēsorib⁹ ad in-
troductionē gētes simplices. **P**roio qualis
dēt esse cōfēssor. **Q**uo cōfēssor docebit cōfītētēm.
Qualiter cōfēssor cōfōrtabit penitētē. **Q**uo cō-
fēssor ordinat cōfēssione. **Q**ue sunt p̄ cōfēssorez
cauenda. **D**e inqūsitionē cōfēssoris ad p̄fītētē. **D**e
modis q̄rendi circa p̄ctim. **D**e q̄redis circa p̄cta
mortalia. **D**e q̄rendis circa p̄cepta legis. **Q**ue
vota sunt tenēda & que nō. **Q**ue iuramēta sunt
seruāda. **Q**uib⁹ cōfēssor dēt p̄hibere ne recipi-
ant corpus r̄pi. **Q**ualiter confessio est facienda.

Rubrica.

CQualis debet esse cōfēssor.
CProio dēt esse dulcis in corrigendo. Secundo
prudēs in instruendo. Tertio pius i puniendo.
Quarto affabilis i interrogādo. Quinto suavis
in p̄sulēdo. Sexto sit discretus penitētā i iniugē-
do. Sep. sit mutus cōfītētē audiēdo. Octauo
sit benignus in absoluēdo. Unū vīsus. Cōfēssor
dulcis prudēs pius affabilisq;. Sausis discretus
mutus sit atq; benignus. Hec octo tibi p̄cipiunt
iura teneto. **C**quo cōfēssor docebit cōfītētē.
CProio cōfēssor recipiat benigne & gratiolē cō-

sitentē dū venit. Itē faciat p̄fidentē esse iuxta i-
tus suū. Itē dicat ei q̄ p̄fiteret Alcario xp̄i. Itē
dicat ei q̄ signet se signaculo sc̄tē crucis dicer
noīe patris et filij et spiritus sancti.

Cōnō p̄fessor p̄fidentem confortabit.

diligēte **P**rimo ondet ei q̄ xp̄s mortuus fuit pro nobis
pctōribus. Itē q̄ ip̄e est pius et misericors. Itē
q̄ sibi indulget si p̄fiteat. Itē q̄ sc̄tūs Petrus
negauit xp̄m. Itē q̄nō sc̄tūs Paulus p̄seque
bat xp̄m. Itē q̄ sc̄tūs dauid fecit homicidii. Itē
de pctō beate Marie magdalene. Itē de cana-
nea capta in adulterio. Et tñ oēs isti sunt sancti
cati q̄ penituerūt et p̄fessi sunt. Itē q̄ melius est
detegere pctm suū in hoc mūdo vni lacerdoti q̄
corā oīib⁹ i alio mūdo et cū hoc p̄petue dānari.

Cōnō p̄fessor ordinet confessionem.

diligēte **P**rimo audiat p̄fessionē generalē; dcinde audi-
at p̄fessionē specialē. **P**rimo de quinq̄ sensibus
corpis; deinde de septē pctis mortalibus. Item
de decē p̄ceptis sacre legis. Itē de duodeci⁹ ar-
ticulis fidei. Itē de septē sacramētis ecclie. Itē
de opib⁹ misericordie temporalibus et sp̄ualibus
Itē de p̄fessione nō debite facta. Itē de peniten-
tia nō debite cōpletis. Itē de participatione cū
exorcitis.

TQue sunt causenda per confessorem.

Primo caueat p̄fessor ne q̄rat de p̄catis singula
riter sed in generali. Itē nō q̄rat p̄fessor cū quo
vel cū qua p̄fitens peccauerit. Itē ne vituperet
p̄fitentē nec eū reprehendat vñqz in sinē. Itē nō
respiciat p̄fitentem in facie. Itē n̄ nihil interroget
donec cōpleuerit. Itē nō petat p̄fitentē; quis fecit
te peccare; quia nullum debet accusare.

CDe inquisitione p̄fessoris erga cōfitentē.

P̄rimo petat ei si sciat P̄di nr. Ave maria. Credo
in deū. et articulos fidei; et decē p̄cepta legis; et si
nesciat p̄cipiat ei q̄ addiscat. Itē querat ab eo si
sit excōicatus. Itē si cōpleuerit suas penitentias
Itē si hēt rancorē p̄tra aliquē. Itē si vere peni-
ter de p̄catis. Itē si dimiserit dicere vel obmiserit
aliquid peccatū. Itē si velit abstinere a peccato
Itē si velit obediē mādatis ecclie. Itē si hēt vo
luntarem satissaciend:.

CDe q̄redis p̄ p̄fessorē circa quodlibz p̄catis

P̄rimo querat p̄fessor qd fecit p̄fitens ut sciat si
sit mortale vel veniale. Secundo cui fecit q̄ gra-
uius est p̄cutere clericū q̄ laicū. Tertio ubi fecit
q̄ deterius esset intra eccliaz q̄ extra. Quarto
quare fecit q̄ p̄cutere malitiose est peius q̄ p̄cu-
tere a casu. Quinto quot vicib⁹ fecit illud p̄catis.

quia gratius est bis q̄ semel. **S**exto quo peccauit virū mō plueto vel ptra naturā. **S**eptio & ultimo qn̄ fecit q̄a peius ē in die festo q̄ seriali. **C**De q̄tendis p̄ cōfessore circa. x. p̄cepta legis. **C**irca primū querit. si credidit i deū; articulos fidei; & sacramenta ecclie; si adbibuit fidē sortilegij; somnij; augurijs & incātatiōibus. **S**i diligit fratrē suū xpianū; & vellet q̄ salueſ sicut ip̄e. **C**irca secundū querit si piurauerit se; si iurauerit deū & sc̄tos sine cā. **S**i mēdatia dixerit; si vota fregerit. **C**irca tertīū si festa seruauerit. si quadragesimā & vigilias ieunauerit. si tēpus in ludis & in socijs pdidit. **C**irca quartū si parētib⁹ obedivit; si eis i suis necessitatib⁹ subvenerit; si platos & maiores bonorauerit. **C**irca quintū; si homicidiū fecit vel cōsenserit; si subuenit infirmo in articulo mortis; si fecit q̄ mulieres nō p̄ciperēt; si fecit q̄ mulier fecit aborū. **C**irca sextū; si detinet mercedē seruox; si fideliter laborauerit p̄ alij; si furtū sciēter emerit; si pditū notū sibi obtinuerit. **C**irca vii. si violauerit mulierē; si i partu vel puerperio eā cognouit. **C**irca viii. si aliquē blasphemauerit si de ignotis sibi disposuerit. **C**irca ix. si vxorem vicini attraxerit; si maritū p̄ ea vilipēderit. **C**irca x. si agros domos aut seruos sui vicini cōcupivit.

Contra querendis circa mortalia peccata.
Circa superbia querit si iactet se propter amicos
vel propter diuitias. si crediderit habere bona sua de
se ipso; si crediderit quod si bonus et iustus. Circa in
niciam; si gaudet de malo alterius; si gaudet cum ali
quis vituperat; si dolet de bonitate et utilitate aliorum. Cir
ca iram; si prouulerit aliquem; si fecerit vel dixerit alii
cui iniuriam; si voluerit esse mortuus in ira sua. Cir
ca accidiam; si vadit ad ecclesias; si penitentias iniun
ctas fecit; si dixit sepe per nos. Ave maria. credo in
deum. Circa avaritiam; si cupit aliena; si fecit vel pro
eaurauit symoniam; si persistit ad usuram. Circa gula
si contumelias sit de victu; si comederit multoties in
die; si querit victus nimis delicatos. Circa luxuriam
si cogitat sepe de hoc; si mulierem attigit honeste
si mulierem pro aliis procurauit.

Contra vota sunt tenenda et que reprobanda.
Cotum est promissio alicui de aliquo bono facta cum
deliberatione. Cotum de re illicita non obligat. Coto
tum in ira factum nunc nihil valet. Cotum nulli factum
non tenetur. Cotum per timorem factum non tenetur. Cotum
puerorum non tenetur nisi post etatem legitimam ratum et
gratium habeatur. Cotum peregrinatibus uxoris non te
net sine consensu mariti. Cotum uxoris factum de ieiuni
mo non valet nisi sit de licetia sui mariti. Cotum ca

Ritatis in matrimonio factū nō valet nisi cōsensu
amboꝝ. Votū factū impediens cōjugale nō va-
let neqꝫ tenet in aliquo. Votū serui nō liberi de-
intrādo religionē nō valet nisi de consensu dñi.
Votū peregrinationis vltra mare non impletur
sine licēria pape. Votū ieiuniū mulieris imp̄gnas-
te nō debet seruari ppter periculum. Votū ptra
bonū pub·est irritum.

CQue iuramenta dñi seruari et que nō.
Iuramentū est affirmatio vel negatio de aliqua
sacre rei attestatōne.

Ad iuramenta requiruntur tria.

a 16 **P**rimo veritas in cōscientia iuratis qꝫ firmū sci-
at illud qđ iurat. **S**ecundo requiriſt iustitia scilicet
qꝫ inter illud qđ est licitū et honestū. **T**ertio req-
uirit iudiciū scilicet qꝫ nō iuret sine magna necessitate.
qui iurat p Solē et lunā p ignē et aquā et p rā-
lia peccat. qui iurat alicui obediſt intelligit in ho-
nestis et licitis. qui iurat aliqđ peccatū nō dēt ser-
uare tale iuramentū. qui iurat nō facere elemosī-
nā vel nō indulgere offensam nō valet. qui iurat
de sibi ignotis affirmative vel negatiue multū
peccat. qui iurat de aliquo sine aliqua magna ca-
re vel sine necessitate peccat. qui iurat ptra bonos
mores vel ptra rē publicā; nō tenēs iuramentū

peccat graviter; sed deincepsiter eo q̄ sicut iuravit.

CQuibus confessor prohibet recipere corpus xp̄i.

Nullus recipiat corpus xp̄i nisi fuerit prius debite confessus. Nullus recipiat corpus xp̄i nisi prius fecerit satisfactionem si potest. Nullus recipiat corpus xp̄i nisi prius fecerit penitentiam; aut opus misericordie. Nullus excommunicatus aut interdictis plurimat recipere corpus xp̄i. Nullus intemperatus vel satius aut indiscretus recipiat corpus xp̄i. Nullus existens scienter in peccato delictum recipere corpus xp̄i. Nullus hys vomitum vel tussum seu malum stomachuz debet recipere corpus xp̄i. Nullus minor etate duodecim annorum debet recipere corpus xp̄i. Nullus habens rancorem contra aliquem: nec aliquis dubitans in fide catholica debet recipere corpus xp̄i. Nullus recipiat corpus xp̄i post comedionem nisi in articulo mortis. Nota q̄ qui nō recipit corpus xp̄i semel in anno peccat mortaliter; et hoc nisi sit de consilio superioris et de licentia sui confessoris.

CQualiter confessio est facienda.

Qui se vult p̄siter prius dēt cogitare ad peccata que fecit ad fratrem q̄ de oib⁹ cōfiteat; et nulla dimittantur si post memorari. Primo debet eligere

capellani bene sapientē cui cōfiteat; et hoc de licē
tia sui curati vel superioris. Secūdo dēt hie ve-
rā cordis contritionē et displicētiā de peccatis cū ppo-
sito amplius nō peccādi Tertio regrit oris pfecti-
o. pctā sua integre pfecteō seipm increpando et
nullū aliū si pōt bono modo accusando. Quarto
regrit opis satisfactio vel voluntas satisfaciēdi cū
poterit iniurias q̄ eū factas emēdādo ablata et in-
uenta restituēdo; et penitentiā sibi iniūcta debite
et integre adimplēdo. De pfectiōe i generali.
Primo volēs cōfiteri dēt suū pfectore salutare; et si est
vir dēt suū caputū remouere; mulier vero non;
imo dēt tenere caputū suū an oculos suos dum
pfectet. Itē pfectens dēt dicere Bñdicte; et cōfes-
tor dēt respōdere: dñs sit vobiscū Amē. Deinde
pfectens dēt facere pfectiōne generalē dicēdo sic.
Cōfiteor deo oīpotēti et bñte marie vñgini et oīb⁹
sc̄tis et vobis patri de oībus pctis meis que feci
vñq̄ in hñc diē pñtem; de q̄bus oībus peto a dō
et a vobis q̄ estis hic locūtñs Iesu xp̄i miseri-
cordiā tñ indulgentiam.

De confessione in speciali.

Primo cōfiteat de suis pctis in speciali. Pui-
mo de quinq̄ sensibus naturalib⁹ sui corporis

quos male reptit et per quos sepe peccavit. Primo de sensu Visus per oculos in aspicioendo aliquam mulierem cui delectatorem vel cum concupiscentia indebita aut cum indignatorem et dispietia. Secundo contineatur de sensu Auditus qui sit per aures vana et inutilia auscultando mala verba et in honesta de aliis libetissime audiendo. Tertio continetur de sensu Odo ratus qui sit per nostrum res odoriferas odorando sicut rotas species et similia. Quarto de sensu gustus qui sit in lingua res delectabiles audire gustando comedendo et bibendo. Quinto de sensu tactus qui sit in omnibus partibus corporis maxime cum manibus membra mea illicite tangendo viros aut mulieres amplectando vel indebet osculando. Deinde continetur de cogitatorem imaginatorem qui sit in cerebro aut in corde cogitando et imaginando cogitatorem multas malas et pueras; deinde continetur de ore per quod peccavit loquendo lepe contra deum iurando et male gratiando ipsum proximos et alios male dissimilando. Deinde continetur de pedibus suis quibus iuit ad loca in honesta et prohibita sicut luparia in tabernas et tornamenta.

Contra septem peccatis mortalibus.

Contra postea continetur de septem peccatis mortalibus sive criminalibus et de radicibus ipsorum. De his

bia & de radicibus suis. Primo voluit superore
maiores & despicer equales & inferiores. Item
fuit arrogans dices se hic multas diuitias quas
non habuit. Itē fuit contumeliosus impugnando veri-
tatem per magnū clamorē. Itē noluit esse obedē-
neq; suo p̄fessori neq; mādatis ecclie. Itē fuit p̄-
sumptuōius credere plus scire ut valcre q̄ sciat
vel valeat. Itē fecit bona in publico ppter lan-
dem. Item fuit ingratus nolens reddere gratia-
es deo de beneficiis per eum acceptis. Item la-
ctauit se babere multa bona & multos magnos
amicos.

C De avaritia seu cupiditate.
Primo fuit nimis cupidus ad bona & hono-
res huius mundi. Itē custodivit diuitias suas cu-
rioſe. Itē expendit bona nimis parce. Itē si fuerit
symoniacus vendendo vel emendo spūalig-
gū de viura si p̄stitit ad viurā pecunia vel bla-
di videlicet recipiat lucris vel seruitū. Itē si fura-
tus fuerit aliquid si detinet aliena violenter.

C De luxuria & pollutione.
Primo delectat in opere carnali mente vel fa-
cto & sine ratione. Item si cognouit carnaliter
alienā mulierē vel suā cōsanguineā. Itē de pol-
lutione facta de die vel de nocte vigilando vel
dormiendo. Itē si cognouit pprā vixē in puer-

{ **p**eriodo aut in vigiliis aut in ieiuniis vel diebus soli
lēniis vel qn erat infirma corpe. Item si pta
naturam masculus cū masculo vel cū bestia; aut
mulier cū muliere; vel in loco nō ordinato.

CDe ira seu rancore.
Promo quia voluit habere vindictā de iniurīa
sibi factis vel dictis. Item nō voluit indulgere
amore dei nec expectare vindictā dñi. Item si te
nuit rancorem contra aliquē. Item non tenuit
patientiam in aduersis; nec voluit refrenare ani
mū suū. Item voluit malū quod complere non
potuit; sicut furtum aut homicidium. Item predile
xit quandoque Iudeus fuisse quod xpianus: et mori
tuus quod viuis.

CDe gulositate.
Promo comedit vel bibit ultra necessitatē. Itē co
medit vel bibit nimis auare. Itē comedit vel bi
bit an horā. Itē paucit cibaria care et supflue. Itē
nō abstinuit a cibo vel potu ut daret paupibus
et egenis. Itē tenuit mēsam nimis longe.

CDe inuidia seu malivolentia.
Promo quod habuit gaudiu de dāno alioz et doluit
de bono ipoz. Itē plures blasphemauit iniuste
Itē morit discordiā sepe inter aicos et primos.
Itē tacuit bonū alioz; nec voluit audire et refe
re laudē honoz.

CDe accidia seu pigritia.

Capitulo fuit piger mane surgere: ire ad ecclesiā
et missas audire. Itē fuit piger fragmēta collige-
re; et ipa pauperibus dare. Item maluit occīus
esse q̄d deū laudare; ant bonū opus facere. Item
negligens fuit bona terre colligere et ipa debite
seruare. Itē nō fecit diligētiā tō iunūdo alios ad
bonū opus faciēdū. Itē negligēs fuit se tenere
honeste. **D**e decē p̄ceptis legis.

De primo nō credidit firmiter i deū; nec ama-
vit eū sup oia; vel dixerit numis vroē suā filios
aut filias. **D**e secūdo iurauit deū et sc̄tōs sine ne-
cessitate. et q̄ iurauit sciēter. **D**e tertio nō serua-
vit mādata nec festa; nec abstinuit se a petō. **D**e
quarto nō honorauit parētes naturales vel spi-
rituales; nec sanctā matrē ecclesiā. **D**e quinto
si peccauit occidēdo vel nō iunūdo moriētes fa-
me vel frigore. **D**e sexto rapuit bona aliena aut
cōsensit nec restituit iunēta. **D**e septimo peccauit
cognoscēdo vel desiderādo mulierē alienā. **D**e
octauo dixit testimoniu falsu et mēdeariū et plu-
res diffamauit. **D**e nono cognouit v̄l cōcupiuit
v̄roē primi seu eā subornauit. **D**e x. et vltio cō
cupiuit vel rapuit bona sui vicini; aut ea nō custo-
diuit. **D**e duodecim articulis fidei.

Capitulo nō bñ credidit i deū patrē; sed credidit

fortalegij somnijis augurijis et invocatib⁹ de-
monij. De. iij. nō bñ credidit in filij dei. scilicet in
dominū nřm iesuꝝ xp̄m. De. iiij. q̄ sit pceptus de
spū sctō: et natus ex maria v̄gine. De. iiiij. q̄ fuit
crucifixus mortuus et in sctō sepulchro positus.
De. v. q̄ tertia die resurrexit ex mortuis i crane
et ossibus suis. De. vi. q̄ ascendit ad celos sedet
ad dexterā dei p̄s. De. viij. q̄ ip̄e indicabit oēs
et reddet vnicuiq̄ iuxta opa sua. De. viij. nō bñ
credidit in terrā psonā trinitatis scilicet sp̄m sctm
De. ix. nō bñ credidit in sctā eccliam et facta et
ordinata p̄ eā. De. x. nō bñ credidit in sacramētū
altaris: et q̄ digne sumēs saluabit. De. xi. nō cre-
dedit generale resurrectionē futurā i corpe et aia
De. xii. nō credidit q̄ paradiſus sit vita eterna
et gloria beatoꝝ.

¶ De. vij. opibus misericordie téporalibus.
¶ De p̄uo nō dedit panē esuriētibus: nec cibuz
et debite custoditū. De. iij. nō dedit bibere sitiēti-
bus saltē aquā mūdā et recentē. De. iiij. nō vlsita
uit infirmos nec dignatus est eos inspicere. De
iij. nō vestiuit nudos nec cooperuit eis mēbris
pudibuda. De. v. nō hospitauit pauperes amore
dei: aut pro sua pecunia. De. vi. nō redemit icar-
ceratos nec voluit intercedere pro iþis. De. viij.

nō sepeliuit defunctos; nec p̄curauit ad sepeliēdū.
¶ De vī. opib⁹ misericordie spūalib⁹.

{ P̄du nō dedit p̄silū petentib⁹: vel dedit ma-
lū p̄silū t̄ puerum. De secundo nō docuit fidem
ignoratib⁹. De tertio; noluit dirigere deuiātes
De quarto; nō dedit p̄silū carētib⁹. De quinto
nō plāxit dolores pauper⁹. De sexto; nō oranit
pro peregrinatib⁹ nec etiā p̄ laboratib⁹. De
septimo nō effudit p̄ces nec dedit elemosinas pro
fidelib⁹ defunctis.

¶ De septem sacramentis ecclesie.
De baptismo nō creditit q̄ p̄ eū pena reforetur
t̄ calpa remittat. De cōfirmatōe quā facit ep̄s:
de sacris ordinib⁹ institutis: de sacrificio missie
sens hōstie; de matrimonio qđ deus instituit; de
sacra penitentia t̄ confessione; de extrema uincōe
qbus nō adhibuit fidē rectā; nec recepit nec ho-
norauit ut debuisset. Itē de confessione nō debite
facta. Itē de penitētiis nō debite cōpletis. Itē
de participando cum excoitatis.

¶ Tractatus de absolutionib⁹.
Querū quis potest absoluere? R̄ndet q̄ deus
principaliter; nā solus dens peccata remittit. Se-
cundo dñs papa. vel suus penitētiarūs pot̄ ab-
soluere penitentem vel consitentem. Tertio ep̄s

suū dioceſanū absoluere potest & nō aliū. Quar-
to curatus absoluere potest suū verū parrochia-
nū. Quinto quilibet p̄b̄ de licentia curati p̄p̄j
vel superioris. Serto religiosi privilegiati sicut
mendicantes aut alij. Septimo de casibus papali-
bus & reieruatis solus papa vel sui penitentiarij.
Octavo de casibus episcopalibus eps absoluere
suū dioceſanū; aut sui vicarij seu penitentiarij. No-
no oīis p̄b̄ potest absoluere penitentē in articulo
lo moris ab oībus p̄cīs q̄busiū. Decimo lai-
cis potest absoluere penitentē in articulo mori-
is cū nō haberi possit sacerdos.

Domi non debent absoluī & cuius
absolutio non valet.

Primo confitens qui dicit se nō velle aut nō
posse penitere. Secundo nō volēs indulgere nec
volēs rācoē dimittere. Tertio nollēs reddere
muēta cū liciat quis ea perdiderit. Quarto nō
lens restituere fūta siue damna per cum facta.
Quinto nolens soluere debita sua cū hoc bene
posset & habeat unde. Sexto adulitus in quo nō
apparet aliqua signa p̄tritōis. Septēs alte-
ri q̄s iho curato sine licentia eius vel superioris.
Octavo excommunicatus a canone vel a iudice p̄ sen-
tentiā latam. Nono q̄n peccatū est reservatū cō-

sitēs dēt mitti ad superiore. Decio obstinati in aliquo pctō sic philardi; mcretrix; aut usurarij; si iſtāter regrūt pnt absolui t pñia iniſgi videlicz q̄ h̄mōi pctā relinquit ac futura inuenta t debita reddat; t pſessor debet eis dicere q̄ talis absolutio modicū vales aut quāsi nihil.

Casus multū yiles circa cōfessionem.

ilus con- Dubitat vtrū motus aut surdus seu blesus pos
resignad sit absolui p signa vel scripta tradēdo pſessor; t
sic possunt absolui. Dubitat si aduenia pſiceat in
*P*absoluſuo ydeomate si debeat absolui. Rñdetur q̄ pſes-
sor dēt eū absoluere licznō intelligat. Dubitat
si infirmus pſiceat de aliquo pctō reseruato vtrū
debeat absolui. Rñdet q̄ sic: inuigendo ei q̄ si
cōualeſcat dñio pcedēte faciat se absolui p ſupe-
riorē. Dubitat si excōicatus ſanus excōicatione
maiori poſſit absolui p ſimplicem prefiterū de
pctis ſuis. Rñdet q̄ dēt prius absolui ab excōi-
catōe t postea absoluſ de ſuis pctis. Dubitat
vtrū pſitens de caſu reseruato poſſit absolui ab
illo pctō p ſimplicē capellanū. Rñdet q̄ si eſt re-
motus a curia romana talis pōt absolui; t p̄cipe-
re ei q̄ faciat se absolui p ſuperiore cū poterū.

f i n i s

